

Essential or Transactional Holiness - Bechorot 5b קדושת הגוף או קדושת דמים

1. מלכים ב' יב:א-ו

בן־שבע שנים יהואש במלכו: {פ}

Jehoash was seven years old when he became king.

בשנת־שבע ליהואש מלך יהואש וארבעים שנה מלך בירושלם ושם אמו צביה מבאר שבע:

Jehoash began his reign in the seventh year of Jehu, and he reigned in Jerusalem forty years.

His mother's name was Zibiah of Beer-sheba.

ויעש יהואש הישר בעיני י-הוה כל־ימיו אשר הורהו יהויאדע הכהן:

All his days Jehoash did what was pleasing to GOD, as the priest Jehoiada instructed him.

רק הבמות לא־טרו עוד העם מזבחים ומקטרים בבמות:

The shrines, however, were not removed; the people continued to sacrifice and offer at the shrines.

ויאמר יהואש אל־הכהנים כל־קֶסֶף הקדשים אשר־יבא בית־י-הוה קֶסֶף עוֹבֵר אִישׁ קֶסֶף נפשות עָרְכוּ כֹל־קֶסֶף אֲשֶׁר יַעֲלֶה עַל לִב־אִישׁ לְהָבִיא בֵּית י-הוה:

Jehoash said to the priests, "All the money, current money, brought into the House of GOD as sacred donations—any money that someone may pay as the money equivalent of persons, or any other money that someone may be minded to bring to the House of GOD—

יקחו להם הכהנים איש מאת מקרו והם יחזקו את־בֶּדֶק הַבַּיִת לְכָל אֲשֶׁר־יִמָּצָא שָׁם בְּדֶק: {פ}

let the priests receive it, each from his benefactor; they, in turn, shall make repairs on the House, wherever damage may be found."

2. משנה תמורה ז:א-ג

יש בקדשי מזבח מה שאין בקדשי בֶּדֶק הבית. ויש בקדשי בֶּדֶק הבית מה שאין בקדשי מזבח. שקדשי מזבח עושים תמורה, וחִיבִין עליהם משום פגול, נותר, וטמא, ולֶדֶן וחֵלְבֵן אֶסּוּר לֵאחֶר פְּדִיוֹנָם, וְהַשּׁוֹחֵט בַּחוּץ חֵיב, ואִין נֹתֵנִין מהם לַאֲמִנִים בְּשֹׁכֵר, מה שאין כן בקדשי בֶּדֶק הַבַּיִת:

There are elements that apply to animals consecrated for the altar that do not apply to items consecrated for Temple maintenance, and there are elements that apply to items consecrated for Temple maintenance that do not apply to animals consecrated for the altar. One element exclusive to animals consecrated for the altar is that animals consecrated for the altar render an animal exchanged for them a substitute, and items consecrated for Temple maintenance do not render an animal exchanged for them a substitute. In addition, if one slaughters an animal consecrated for the altar with the intention to eat it beyond its designated time, or if he ate the offering after its designated time, or if he ate the offering while ritually impure, he is liable to receive *karet* for eating it due to violation of the prohibitions of *piggul*, *notar*, and eating while ritually impure, respectively. If animals consecrated for the altar became pregnant and then

became blemished and gave birth after redemption, their offspring and their milk are forbidden after their redemption. And one who slaughters them outside the Temple courtyard is liable to receive *karet*. And the Temple treasurer does not give compensation to craftsmen from money designated for purchasing animals consecrated for the altar. And in all these instances, that is not so with regard to money consecrated for Temple maintenance.

יש בקדשי בִּדְק הַבַּיִת מֵה שְׂאִין בְּקֹדֶשׁ מִזְבֵּחַ, שְׁסִתָּם הַקֹּדֶשׁוֹת לְבִדְק הַבַּיִת. הַקֹּדֶשׁ בְּדֶק הַבַּיִת חָל עַל הַכֹּל, וּמוֹעֲלִין בְּגִדּוּלֵיהֶן, וְאִין בָּהֶם הַנָּאָה לְכַהֲנִים:

There are elements that apply to items consecrated for Temple maintenance that do not apply to animals consecrated for the altar, in that unspecified consecrations are designated for Temple maintenance; consecration for Temple maintenance takes effect on all items; and one is liable to bring a guilt offering and pay an additional payment of one-fifth for misuse of consecrated property, not only for the items themselves, but for their by-products, e.g., milk of a consecrated animal or eggs of a consecrated chicken; and there is no benefit for the kohanim from items consecrated for Temple maintenance, in contrast to some animals consecrated for the altar.

אֶחָד קֹדֶשׁ מִזְבֵּחַ וְאֶחָד קֹדֶשׁ בִּדְק הַבַּיִת, אֵין מְשַׁנִּין אוֹתָן מִקֹּדֶשׁה לְקֹדֶשׁה, וּמִקֹּדֶשִׁין אוֹתָן הַקֹּדֶשׁ עָלֵי, וּמִחֲרִימִין אוֹתָן. וְאִם מֵתוּ, יִקָּבְרוּ. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר, קֹדֶשׁ בִּדְק הַבַּיִת, אִם מֵתוּ, יִפְדּוּ:

With regard to both animals consecrated for the altar and items consecrated for Temple maintenance, one may not alter their designation from one form of sanctity to another form of sanctity. But one may consecrate animals already consecrated for the altar by a consecration of their value, and that value is donated to the Temple treasury for maintenance. And one may dedicate them for the purpose of giving their value to the priests. And if animals consecrated either for the altar or for Temple maintenance died, they must be buried. Rabbi Shimon says: Although that is the *halakha* with regard to animals consecrated for the altar, if animals consecrated for Temple maintenance died, they can be redeemed.

3. במדבר יט:

וְאִסָּף אִישׁ טָהוֹר אֶת אֲפֶר הַפָּרָה וְהַנִּיחַ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה בְּמָקוֹם טָהוֹר וְהִיטָה לַעֲדֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁמַרְתָּ לַיָּמִי נָדָה חֲטָאת הָאֵל:

Someone else who is pure shall gather up the ashes of the cow and deposit them outside the camp in a pure place, to be kept for water of lustration for the Israelite community. It is for purgation.

4. רמב"ם משנה תורה הל' מעילה ב:

וְכֵן פָּרָה אֲדָמָה מוֹעֲלִין בָּהּ מִשְׁהֻקְדָּשָׁה עַד שֶׁתַּעֲשֶׂה אֲפֶר. אִף עַל פִּי שֶׁהִיא כְּקֹדֶשׁ בִּדְק הַבַּיִת הִרִי נֶאֱמַר בָּהּ (במדבר יט ט) "חטאת היא". וְתִנָּא בֵּית דִּין הוּא שֶׁלֹּא יַמְעִל אָדָם בְּאֲפֶר הַפָּרָה:

Similarly, the prohibition against *me'ilah* applies to the red heifer from the time it was consecrated until it was reduced to ash. Even though its status is that of an entity consecrated for the improvement of the Temple, concerning it, Numbers 19:9 states: "It is a sin-offering." It is one of the conditions established by the court that a person does not violate the prohibition against *me'ilah* with the ashes of the red heifer.

הלבבות מעילה

פ"ב הל"ה וכן פרה אדומה מועלין בה משהוקדשה עד שתעשה
אפר אע"פ שהיא כקדשי צדק הציט הרי נאמר בה
חטאת היא עכ"ל. עיין בז"מ שהקשה ע"ז דהרי קדשי צדה"ב ג"כ
מועלין בהן וא"כ מאי איכפת לן במאי דהויא קדשי צדה"ב עיי"ש.
ונראה לומר, דהנה במנחות דף נ"א דרשינן מחטאת היא דדוקא
קודם שריפה מועלין בה ולא לאחר שריפה, והנה החוס'
שם הקשו דלמה לן הך מיעוטא דהיא חיפוק לן דקי"ל בכל הקדשים
דלאחר שנעשו אפר אין מועלין בהן, ותיירו דטעם דהתם משום
דאין לך דבר שנעשית מצותו ומועלין בו אבל הכא אכתי לא איחעביד,
ר"ל משום דעיקרה להזאה קיימא. והנה בפרה אדומה הרי קי"ל
דחטאת קריי' רחמנא, ולכאורה נראה דנהי דעדיין עומדת לאחר
שריפה להזאה, דזהו עיקר הדין של פרה אדומה שיהא האפר שלה
מטהר, אבל מ"מ הך דינא דחטאת קריי' רחמנא הרי לא שייך אלא
במעשה ההקדשה, אבל לאחר שנעשית בכל מצותי' תו ליכא בה דינא
דחטאת, אלא דאפר שלה יש לו דין טהרה דהוא מילתא באנפי

גדר דין
חטאת
קריי' רחמנא

And it seems appropriate to answer: that in Menachot 51b, where they expound from "it is a hataf" that specifically prior to burning, one would violate me'ilah (=misuse of consecrated items) but not after burning. And the Tosfot there asked: why do we need the reduction of "it (is a hataf)" - just derive it from being like all consecrated things (i.e., קדשי מזבח) that after they have become ash, there is not violation of me'ilah with regard to them. And they answered that the reason there is because if an item's mitzvah has been done, me'ilah does not apply, but here, the mitzvah of the red heifer hasn't been done, i.e., because its essential mitzvah is to sprinkle the ashes (on someone who contracted corpse impurity). And regarding the red heifer, we say that the Torah called it a "hataf," and it seems that even though it still is going to be used for sprinkling once it's been burned, at any rate, the ruling of "it is called a hataf by the Torah" only applies to an act of offering (namely the burning). But once that is done, it no longer has a ruling of hataf, but only a ruling of ritual purity, which is something separate.

נפשי ואין זה מוגע כלל לדין חטאת שלה¹ ולפ"ז ז"ע צמה שכתבו התוס' דהכא לא חשיבא נעשית מזוהה כיון דעומדת עוד להזאה, והרי מ"מ הך דינא דחטאת כבר פקע מינה, וא"כ הרי שוב לאו בזה מעילה היא. אבל נראה דכ"ז הוא אם באנו לדון בזה דין קדושת הגוף, או בודאי הו' דינא דכיון דכלו מעשיה ודין מעשה חטאת שבה שוב לית בזה דין קדושה כלל, אבל מאחר דעיקר קדושת פרה היא קדושת דמים, א"כ אע"ג דבעל דין חטאת מינה, מ"מ קדושת דמים שבה לא פקעה, והו' שכתבו התוס' דכיון דקיימא להזאה לא מיחשב עדיין נעשית מזוהה, ר"ל וזריכה להיות בקדושת דמים שלה, ושפיר הו"א בזה מעילה, אי לא משום הקרא דחטאת היא, דילפינן מיני דכשנעשית אפר פקע גם דין קדושת דמים שלה. ולפ"ז זה ביאור דברי הרמב"ם שכתב אע"פ שהיא כקדשי גדה"ב, ר"ל וא"כ הרי ה' זריך להיות בזה מעילה גם לאחר שנעשית אפר, וע"ז מסיק שהרי נאמר בזה חטאת היא, ר"ל דרך צומן שחטאת היא היא דקדושה בקדושת דמים, אבל לאחר שריפה דפקע מינה הדין דחטאת היא, או ממילא פקע מינה גם קדושת דמים שבה, ואין מועילין בזה עוד, וכסוגית הגמ' דמנחות, וכמש"נ.

והנה צאמת נראה, דלא שייך דין נעשית מזוהה רק בקדשי מזבח, או גם בקדושת דמים של מזבח, דעיקר קדושתן למזוהה, משא"כ בקדשי בדק הבית, נעשה ע"י ההקדש קנין גבוה בעצם הדבר המוקדש, ולא איכפת לן כלל אם חזי למזוהה אם לא, וא"כ הרי לא שייך צו לומר שוב נעשית מזוהה, כיון דאין קדושתו חלו במזוהה.² (8) וקדשים שמחו יוסיחו, דמזוהה במעילה דף ט"ו דרך

יסוד דין
קדושת
בד"ב ודין
קדשים
ששחו
בקדושת
ובקדושת
בד"ב

And based on this, it required examination that which the Tosafot wrote that here it is not considered as its mitzvah having been done because it still requires sprinkling, because at any rate, it has already lost its status as comparable to a hatat. And if so, me'ilah should no longer apply to it.

Therefore, it seems that this is only if we are talking about its bodily sanctity, then the ruling would be that once its actions are over and its hatat action (=burning) is done, it should no longer have any holiness. But because the holiness of a heifer is actually a holiness of money, then even if the hatat aspect is finished, there should still be monetary holiness that has not ceases. And this is what the Rosfot mean that since it can still be used for sprinkling it is not thought of as its mitzvah having been done - meaning that it still should have its monetary holiness, and should have me'ilah apply to it, if not for the fact that the Torah says "it is a hatat." For we learn from that that once it becomes ash, it also loses its monetary holiness. And accordingly, this is what the Rambam meant when he wrote that even though it is like consecrated items for the upkeep of the Temple *-monetary holiness), and therefore me'ilah should have applied to it even after it became ash, and about this he says that it is said about the ash, "it is a hatat," i.e., only when it is a hatat does it even have monetary holiness, but after the burning when it lost the ruling of "it is a hatat," even the monetary holiness is gone, and me'ilah no longer applies, like the Gemara in Menachot.

And it seems that the ruling of "its mitzvah has been completed" only applies to items consecrated for the altar or monetary holiness that is for the purpose of buying sacrifices, because their essential kiddush is for their mitzvah. And that is not the case regarding holiness for the purpose of maintaining the Temple, which entail an acquisition by God of the item

regardless of whether it can be used for a mitzvah. And in that case, there is no relevance to talking about whether its mitzvah has been done because its holiness is not based on its mitzvah.

6. רב שמואל שמעוני, קדושת הגוף וייעוד למזבח, מעלין בקודש ה

א. קדושת הגוף מהווה קדושה ברמה גבוהה יותר, שאותה לא מאפשרת התורה לחלל על כסף.

ב. התורה אינה מוכנה לאפשר את הסטת ייעודו של הגוף לעבודה.

1. Bodily sanctity is a higher level of sanctity, which the Torah will not allow to be made mundane through monetary exchange.
2. The Torah is not prepared to allow for a divergence from the destiny of the body to be used for worship.

...

האם יש במקרה של בעל מום כדי לדחות את דברי הגר"ח כי קדושת גוף היא תולדה של ייעוד למזבח, ובמצב של פקיעת הייעוד אף הקדושה פוקעת? נראה שלא, שכן ניתן להסביר שיכולת הפדיון הקיימת בבעל מום מותירה את קדושת הגוף על כנה, שכן היא משאירה אפשרות להגשמת ייעודה של הבהמה להקרבה. אמנם, אין זו דרך המלך להגשמת הייעוד, שהיא הקרבת הגוף עצמו, אך יש כאן דרך חלופית - חילול קדושת הבהמה על כסף, שאתו ניתן לרכוש בהמה שתוקרב במזבח⁸. כלומר, פסילתה של הבהמה למזבח הייתה אמורה להפקיע את קדושת הגוף, אלא שבכך שהיא הפסיקה את ייעודה של הבהמה עצמה למזבח היא אפשרה את פדיונה, ובכך יצרה דרך חדשה להגשמת ייעודה של הבהמה, דבר שהותיר את הקדושה במקומה⁹.

Does the case of the blemished animal (which can be redeemed) undermine Reb Hayyim's understanding that bodily sanctity is borne of its destiny to be placed on the altar, and when the destiny has been broken, so should the sanctity of the animal? It seems not, for it can be explained that the ability to redeem the blemished animal retained the bodily sanctity because it allows for the possibility of achieving the destiny of the animal to be sacrificed. Although this is not the best avenue to fulfil the destiny - which would have been sacrificing the animal itself - there is still an alternative - transferring the holiness of the animal to money, with which an animal that will be placed on the altar can be bought. Meaning that the invalidation of the animal for the altar should have undermined the bodily sanctity, but even in ending the destiny of the actual animal to go to the altar, it allowed the animal's redemption (through money), and so created a new pathway to achieving the destiny of the animal, which leaves the holiness intact.